

Máme Kaftrio jsme v cíli ?

Prof. MUDr. Pavel Dřevínek, Ph.D.

Centrum cystické fibrózy
FN Motol, Praha

Ústav lékařské mikrobiologie
2. lékařské fakulty UK a FN Motol

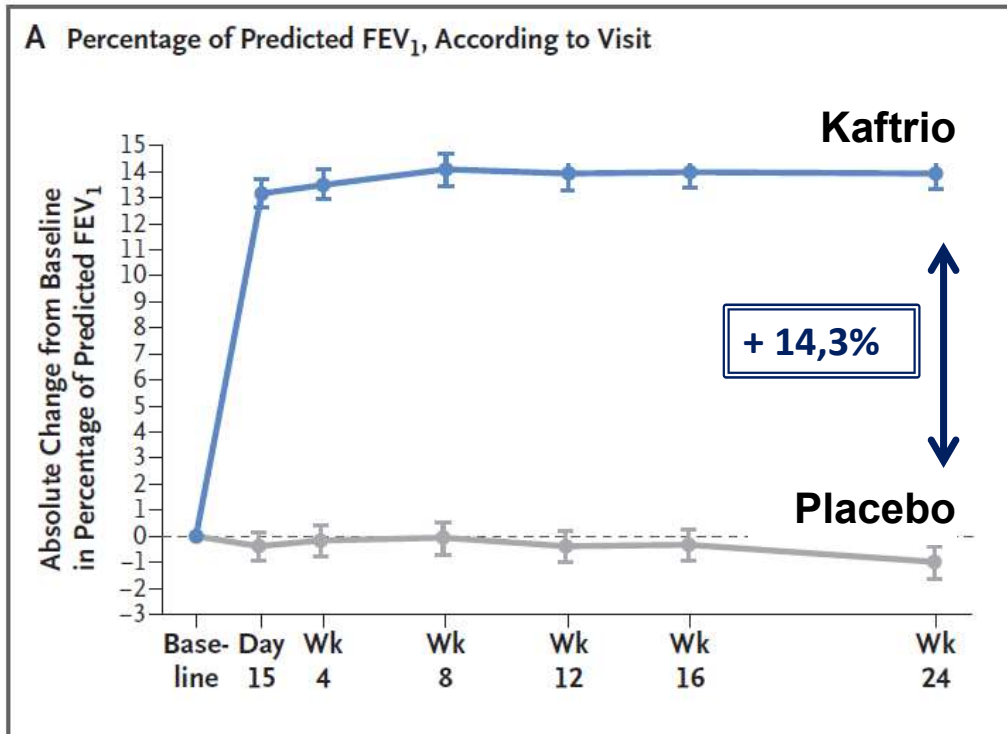

Samozřejmě že nejsme

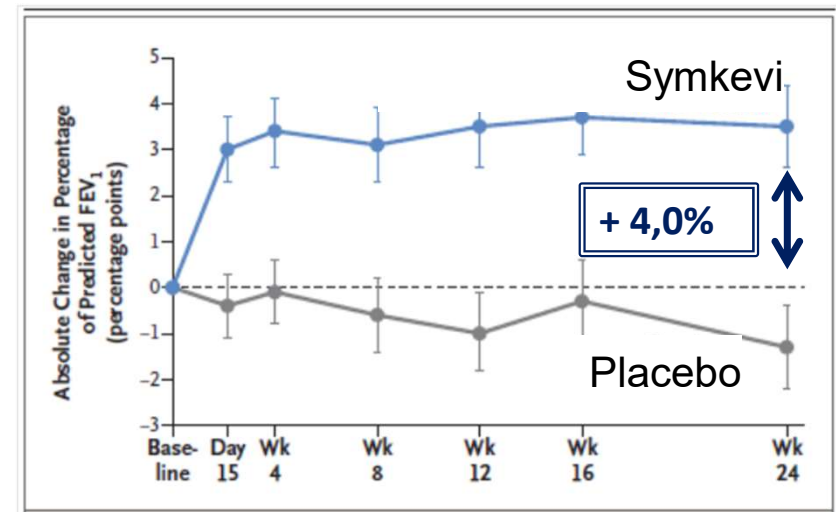
Osnova

- Připomenutí účinnosti Kaftria
- Připomenutí mutací
- Kolik maximálně pacientů v ČR lze léčit modulátorovými přípravky (standardně)
- Kolik maximálně pacientů v ČR lze léčit modulátorovými přípravky (méně standardně)
- Jaké jsou možnosti u pacientů (z podstaty věci) nereagujících na Kaftrio
- Jaké jsou další možnosti u pacientů reagujících na Kaftrio

Kaftrio a FEV₁

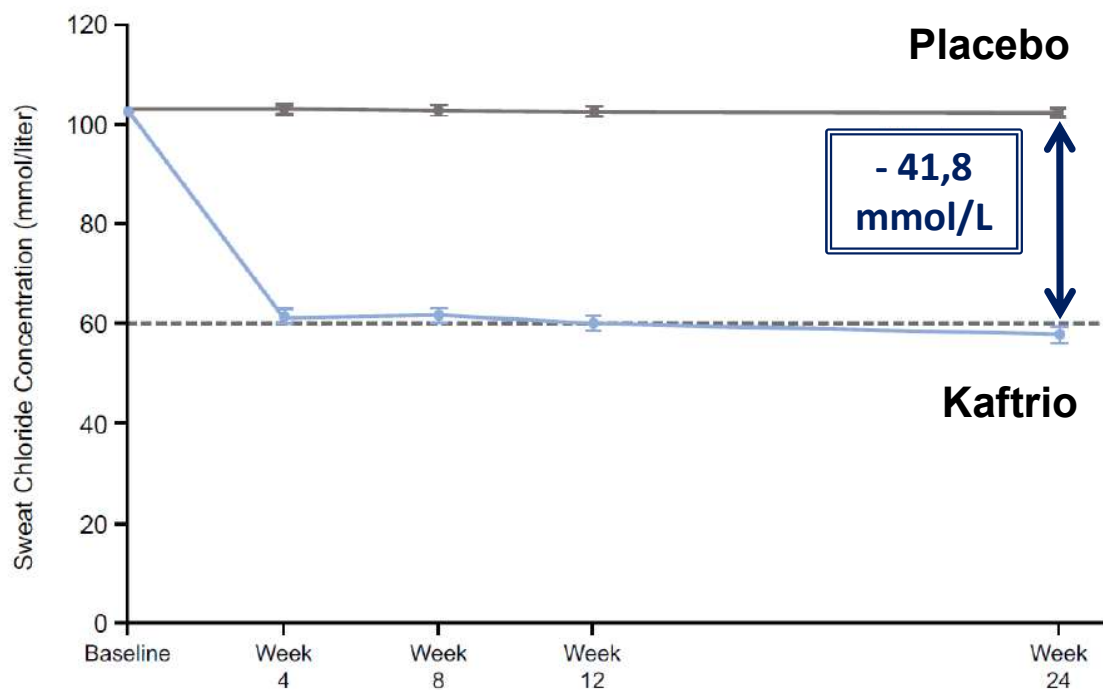

Middleton et al. N Eng J Med, Oct 31 2019

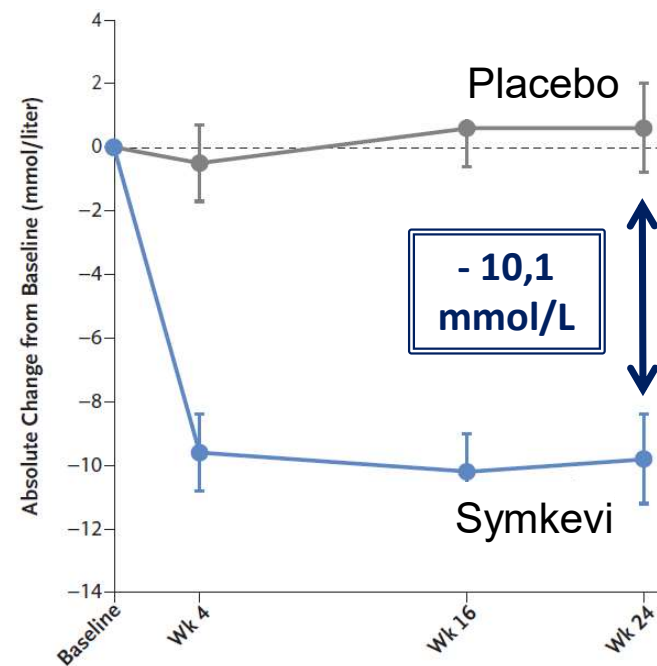

Taylor-Cousar et al. N Engl J Med 2017.

Kaftrio a chloridy v potu

Middleton et al. N Eng J Med, Oct 31 2019

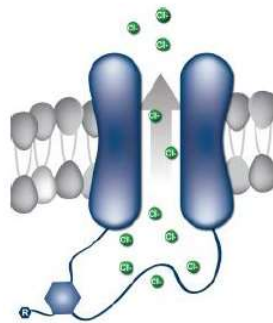
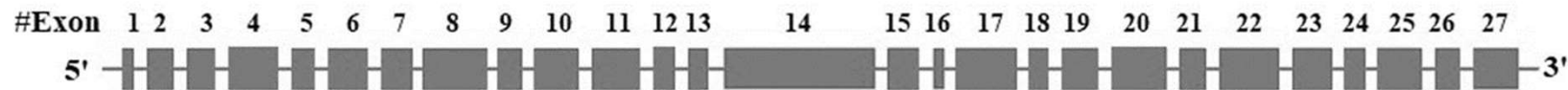

Taylor-Cousar et al. N Engl J Med 2017.

Cystická fibróza a genotyp

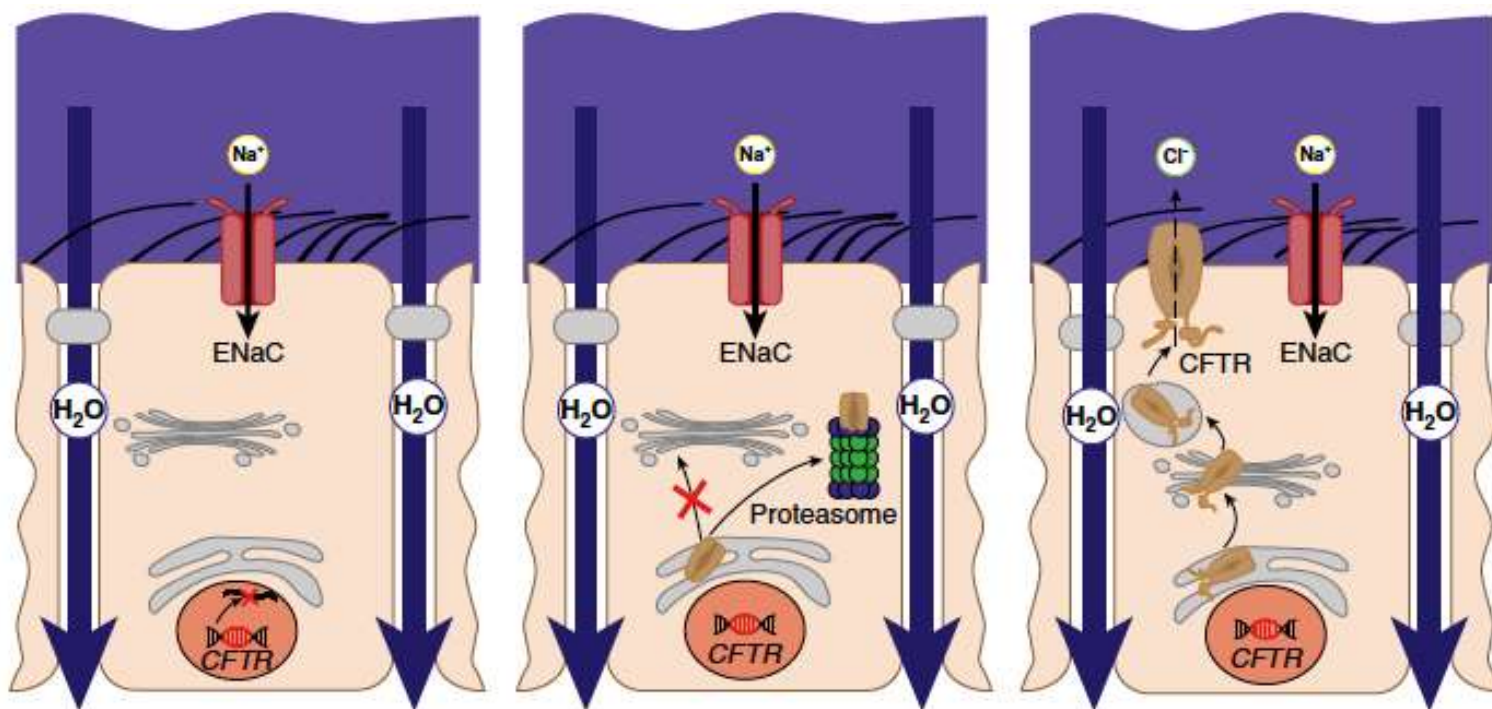
- mutace v genu pro chloridový kanálek *CFTR* (zodpovědný za transmebránový přenos iontů)
- každý pacient má dvě mutace
  - mohou být stejné (F508del/F508del)
  - nebo různé (F508del/G551D nebo třeba G542X/2789+5G>A)

CFTR

Klasifikace variant *CFTR*

třída I
mutace G542X

třída II
mutace F508del

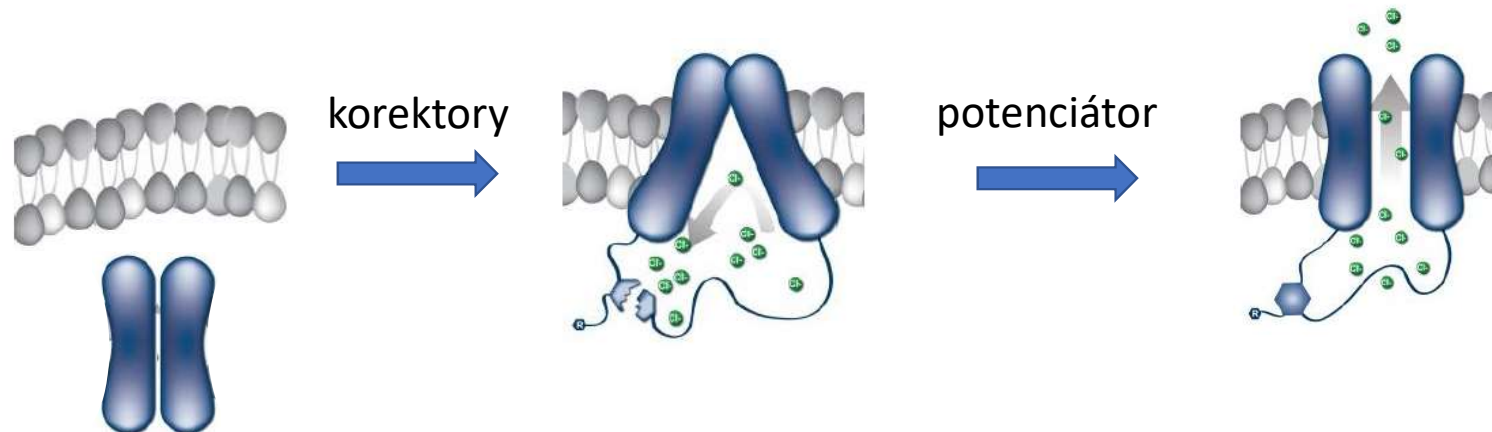
třída III, IV, V, VI
mutace G551D (keltská)
a trošku i mutace F508del

Kaftrio

= kombinace tří molekul z rodiny modulátorů CFTR:

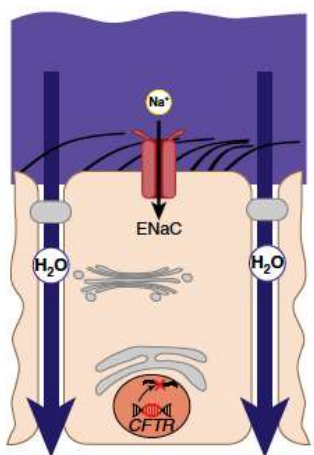
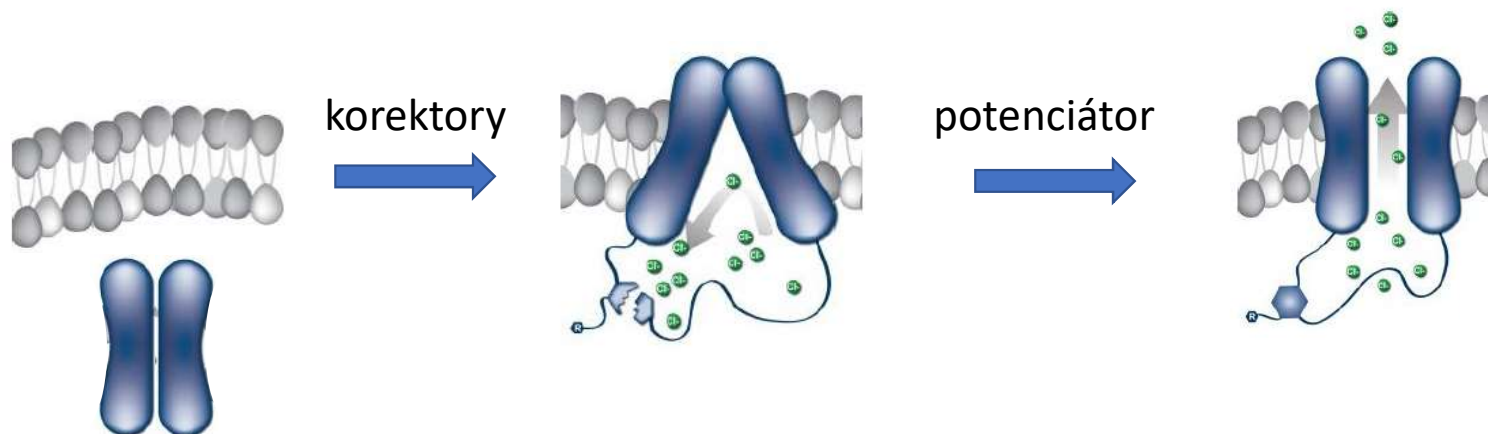
dva korektory (**tezakaftor a elexakaftor**): navyšují počet kanálků CFTR na buněčném povrchu

jeden potenciátor (**ivakaftor**): zvyšuje pravděpodobnost a délku otevření kanálků CFTR

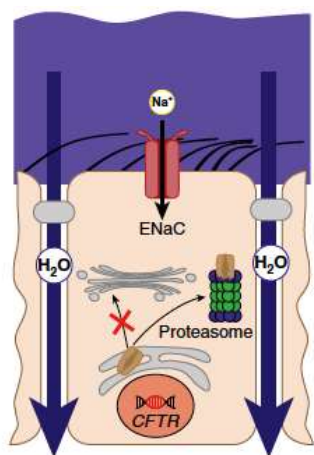

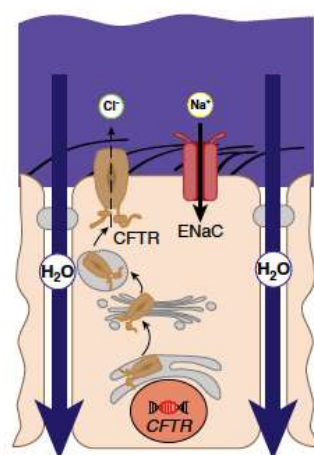
Kaftrio

mutace G542X

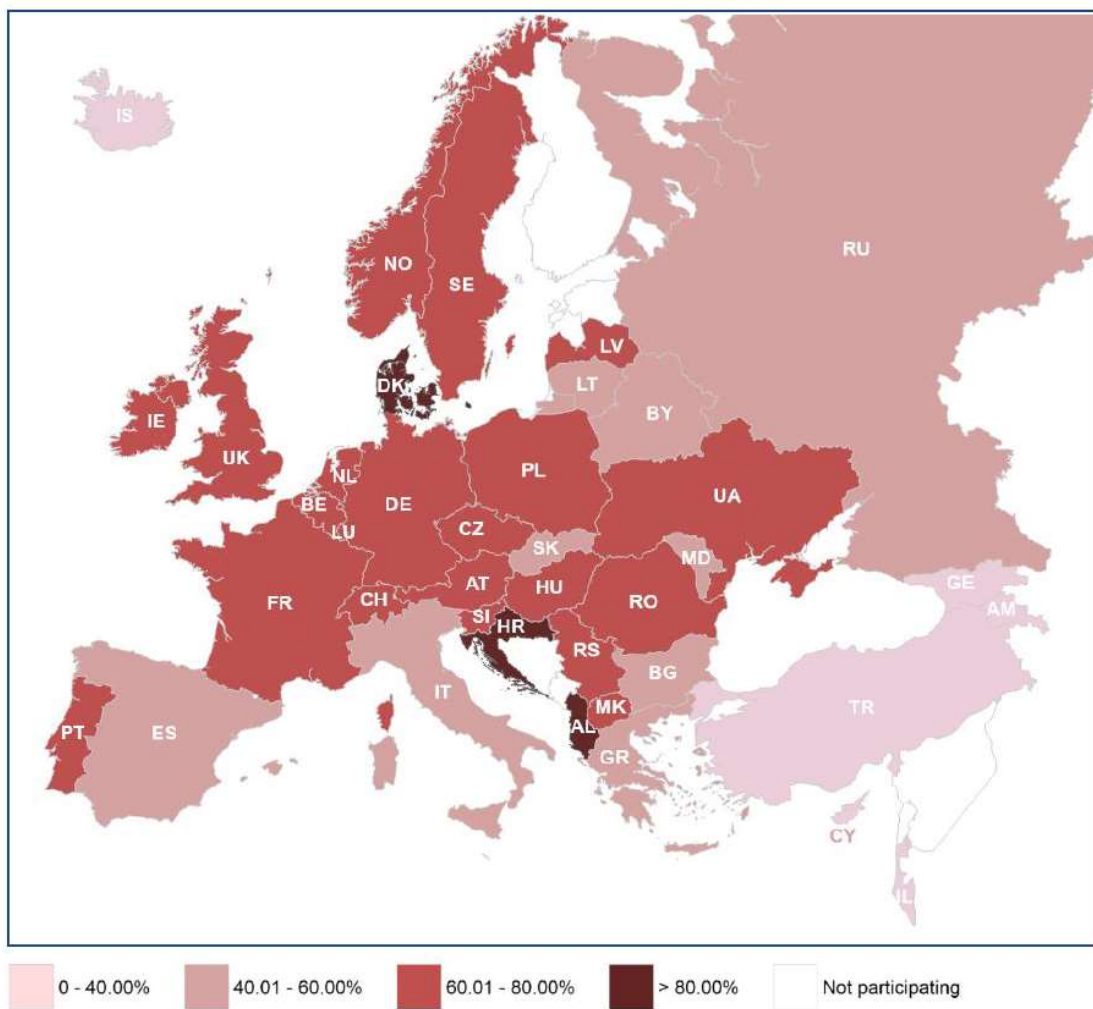

mutace F508del

mutace G551D

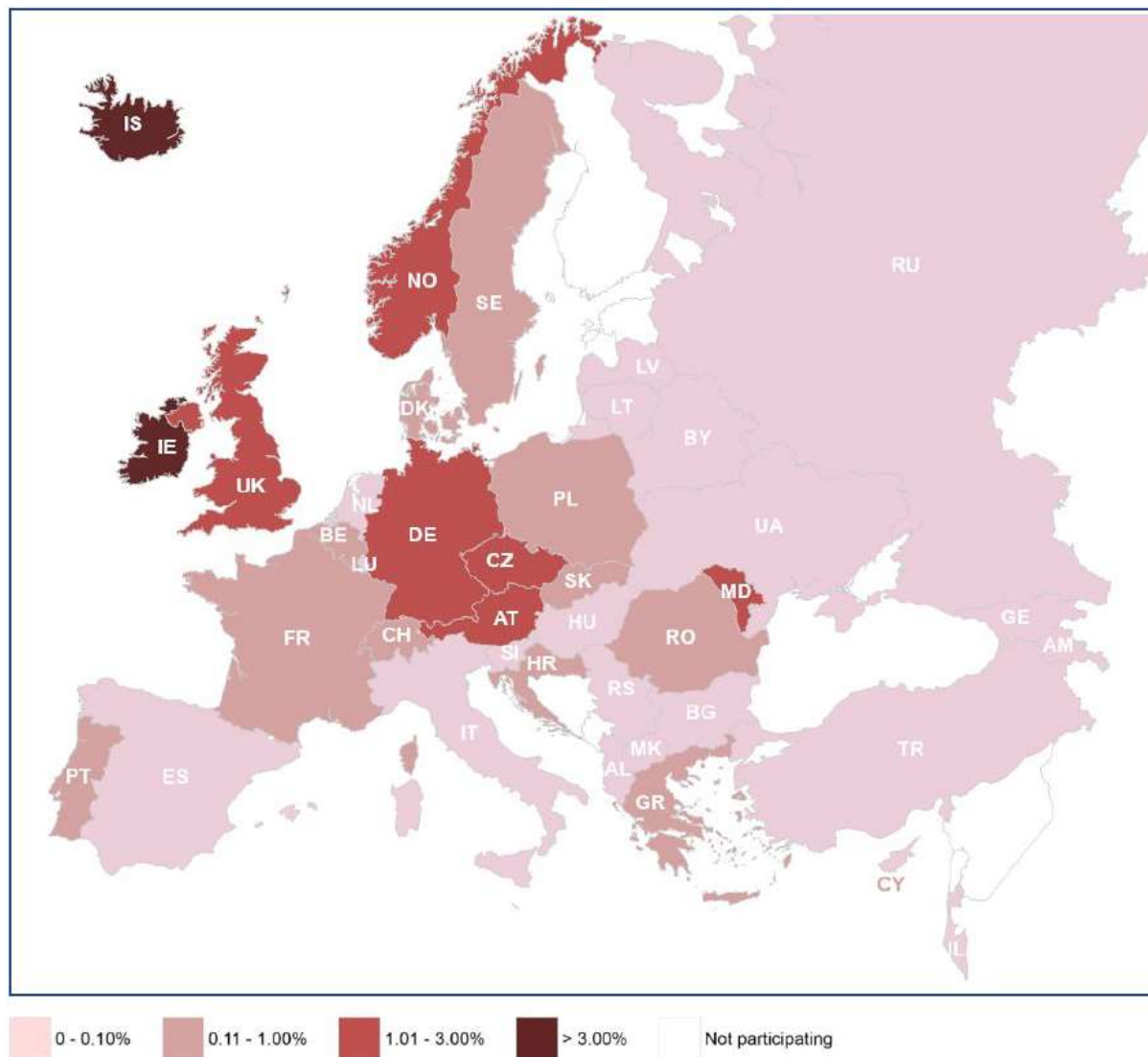
Distribuce F508del v Evropě

Více než 80 % pacientů v ČR má:

- F508del/F508del anebo
- F508del/jiná mutace

Figure 3.6 Geographical distribution of mutation G551D.

V ČR má 3,5 % pacientů
G551D

Kaftrio v ČR

indikace	vhodných pacientů k léčbě	pacientů na léčbě
pacienti s F508del od 6 let	470 (67 % ze všech)	390 (+ 23 na jiném modulátoru)
pacienti s F508del do 6 let	110 (16 % ze všech)	37 (na jiném modulátoru)

Kalydeco

pacienti s G551D bez F508del	14 (2 % ze všech)	13
<i>pacienti s G551D s F508del</i>	10	7

Symkevi

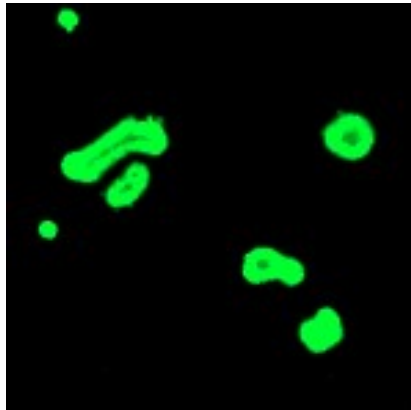
<i>pacienti s mutací s reziduální funkcí s F508del</i>	36	8
--	----	---

Orkambi

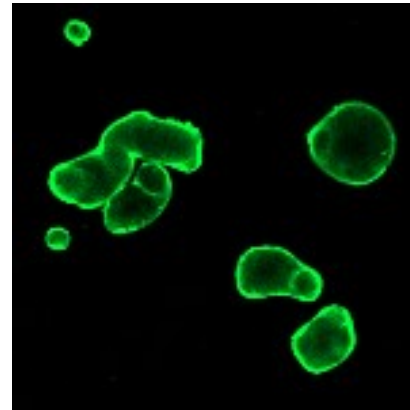
<i>pacienti s F508del/F508del od 1 roku</i>	285	45
celkem 700 pacientů	85 %	

Dokážeme najít ještě další mutace,
které odpovídají na modulátorovou terapii?

Individualizované testování

organoid bobtná
aktivací CFTR

E. Furstová, T. Doušová

CFTR Chloride Transport Assay in Fischer Rat Thyroid (FRT) cells expressing mutant CFTR

Kaftrio v ČR

indikace	vhodných pacientů k léčbě	pacientů na léčbě
pacienti s F508del od 6 let	470 (67 % ze všech)	390 (+ 23 na jiném modulátoru)
pacienti s F508del do 6 let	110 (16 % ze všech)	37 (na jiném modulátoru)
pacienti s dalšími cca 175 mutacemi	21 (3 % ze všech)	2

Kalydeco

pacienti s G551D bez F508del	14 (2 % ze všech)	13
<i>pacienti s G551D s F508del</i>	10	7

Symkevi

pacienti s mutací s reziduální funkcí bez F508del	16 (2 % ze všech)	4
<i>pacienti s mutací s reziduální funkcí s F508del</i>	36	8

Orkambi

<i>pacienti s F508del/F508del od 1 roku</i>	285	45
celkem 700 pacientů	90 %	

10 % pacientů není vůbec vhodných pro léčbu modulátory CFTR

Mutačně specifická léčba

- Léčba PTC (premature termination codon; tzv. nonsense mutace)
  - přeskočení PTC (readthrough)

- antisense oligonukleotidy
- inhibice řízeného rozkladu mRNA
- Léčba splicing variant
  - antisense oligonukleotidy

Léčba nezávislá na mutacích

- genová léčba (doprava genu ve vektoru)
- mRNA

U pacientů vhodných pro Kaftrio:

- zlepšit režim podávání na 1x denně?
- dosáhnout ještě vyšší terapeutické odpovědi?

vanzakaftor (VX-121)

tezakaftor

deutivakaftor (VX-561)

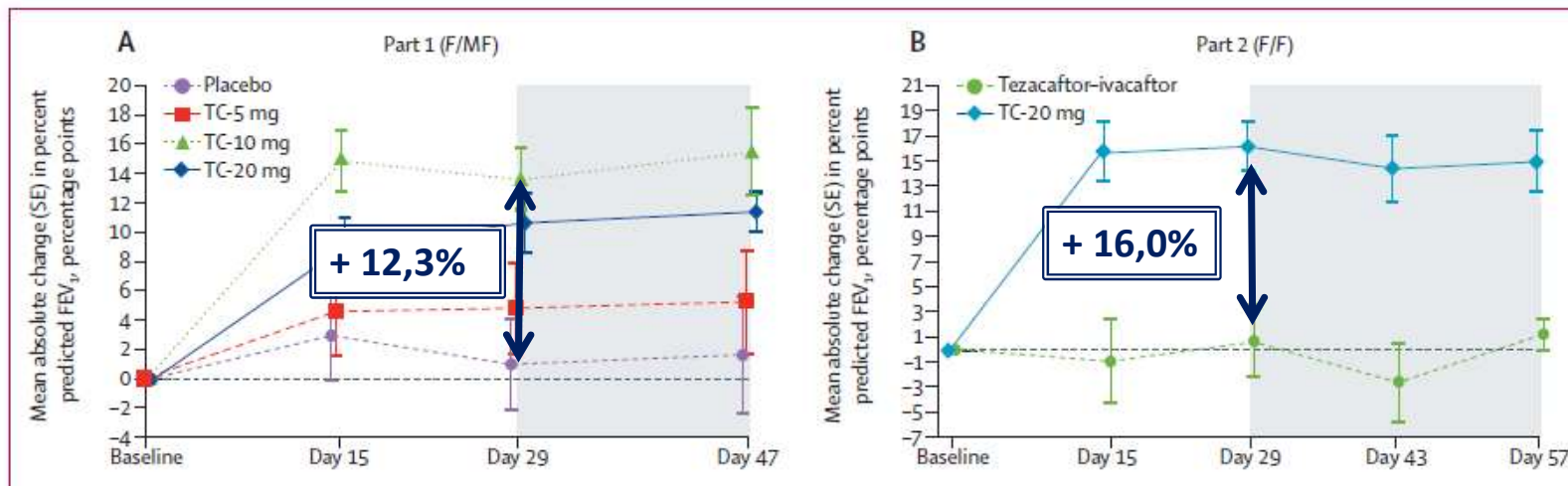
Vanzakaftor/tezakaftor/deutivakaftor a FEV₁

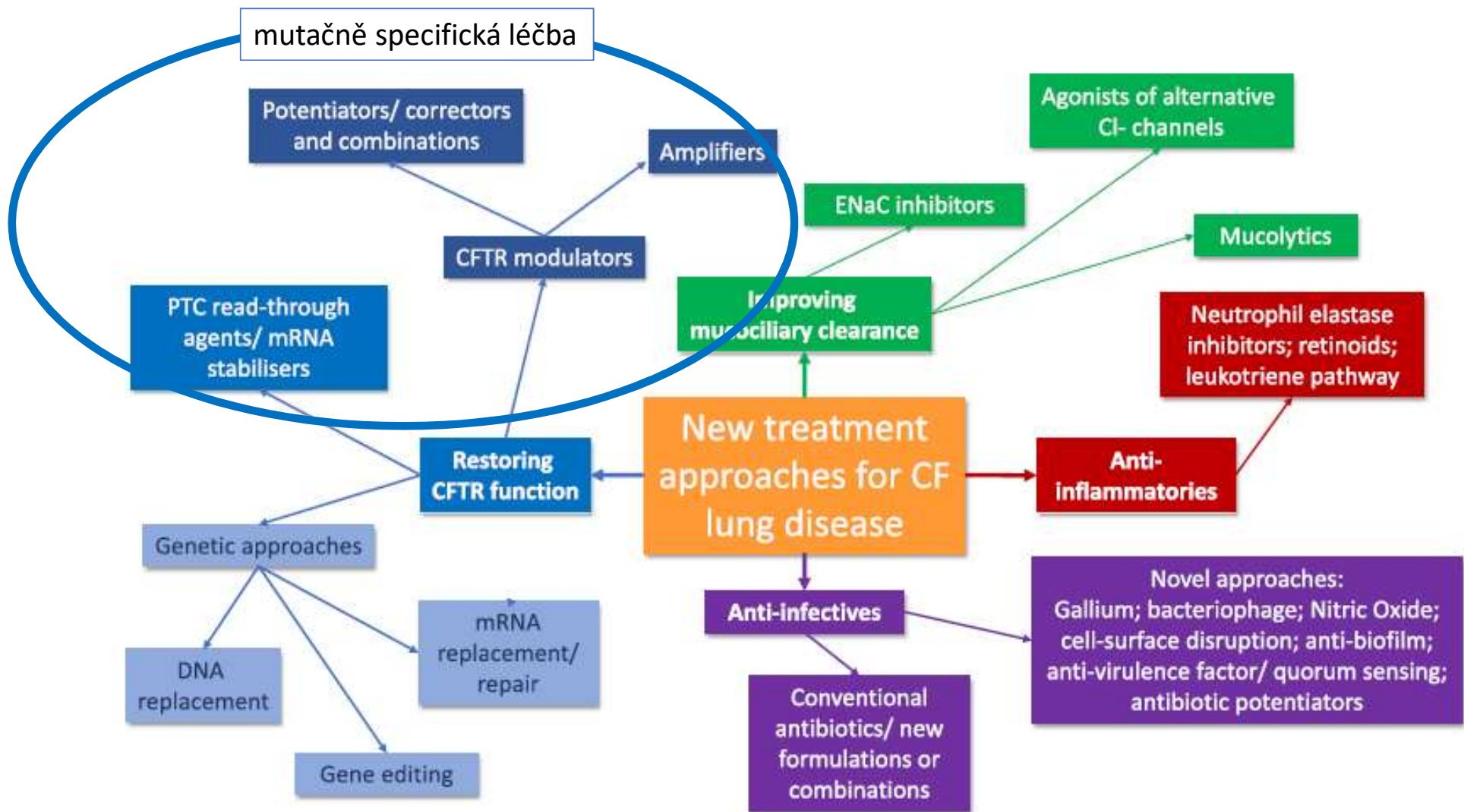
Studie fáze 2:

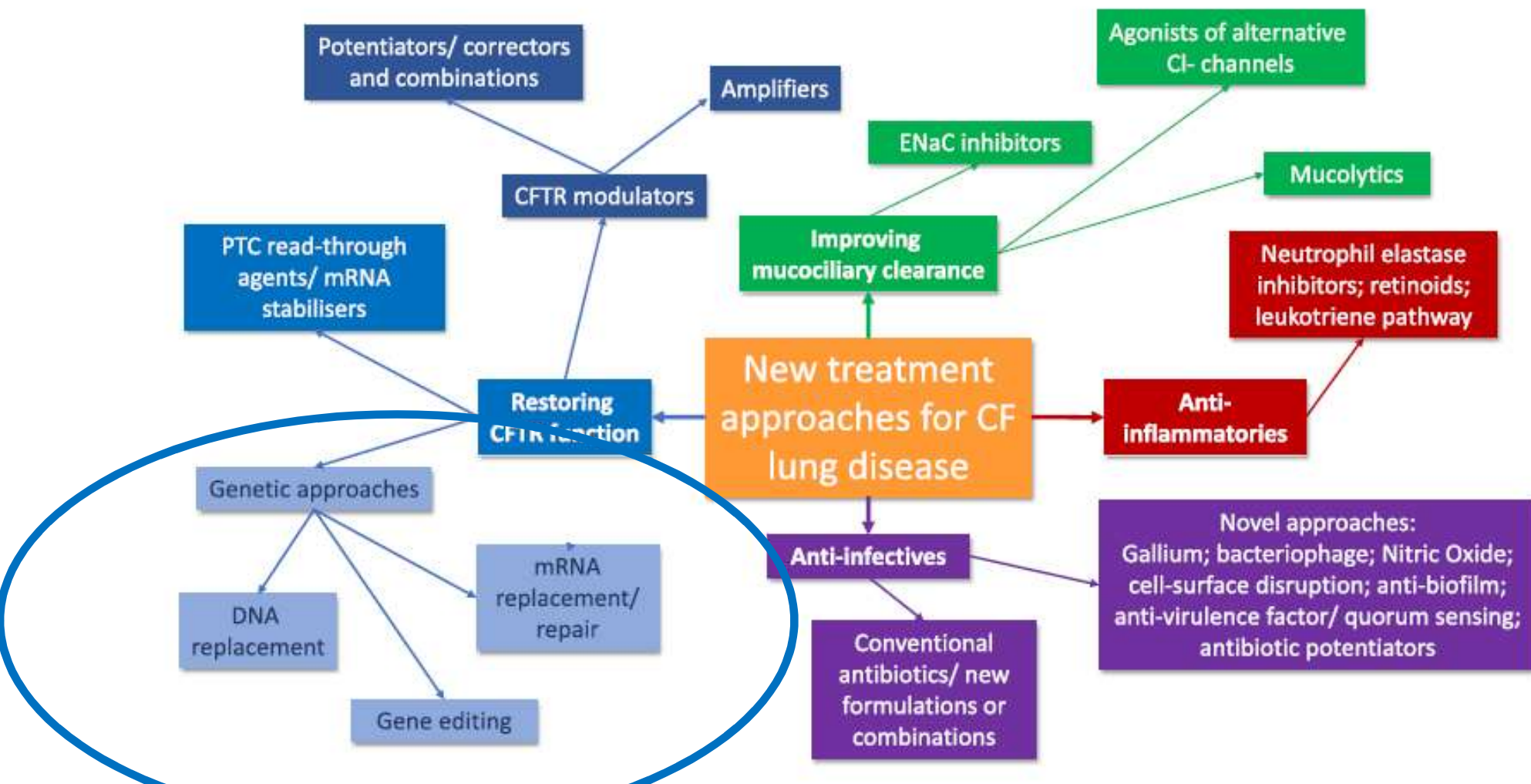
10 pacientů v placebo či v kontrolní skupině
18 až 20 pacientů na studijní medikaci

F508del/jiná mutace

F508del/F508del

léčba nezávislá na mutacích (agnostická)

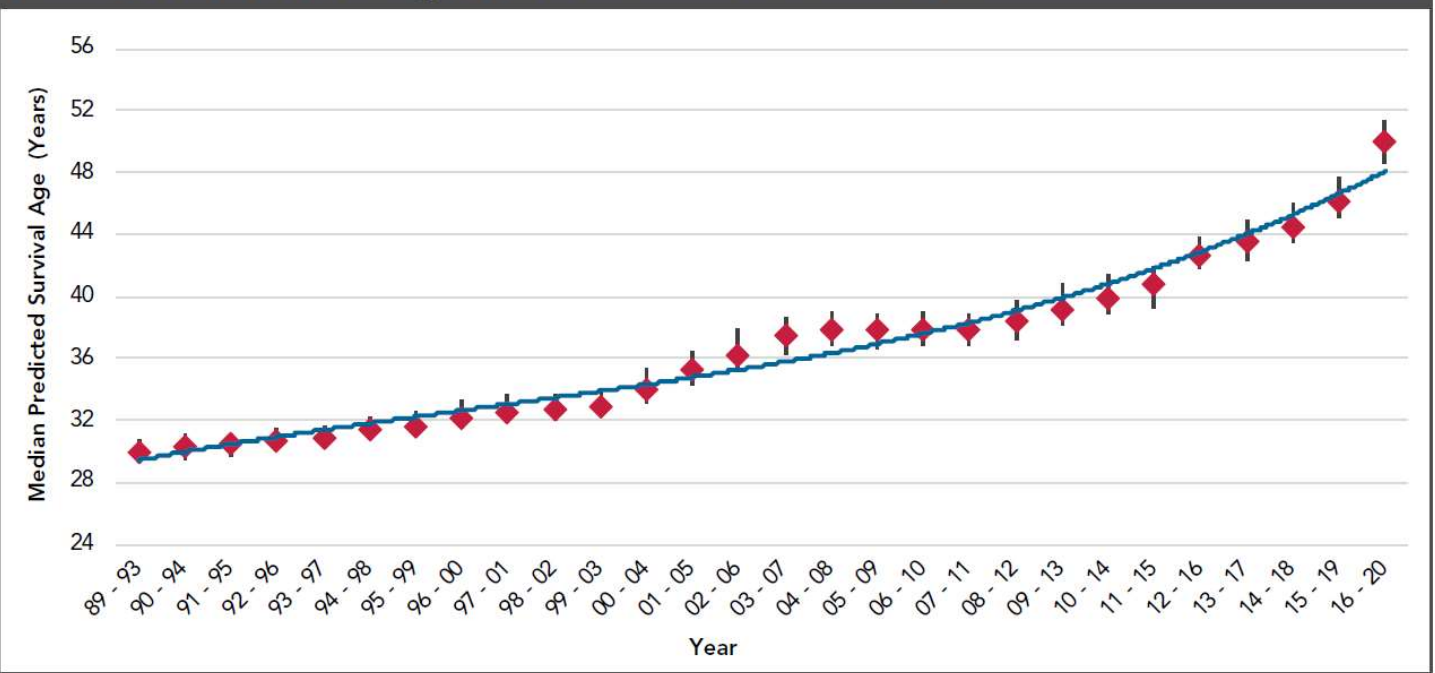

Cíli se blížíme

Střední délka života

Median Predicted Survival Age, 1989–2020 In Five Year Increments

Střední délka života:

Registr pacientů s CF, USA. Data za rok 2020

děti narozené 2016-2020: 50 let

děti narozené 2020: 59 let